

Szóbeli értékelés

- [Log in](#) or [register](#) to post comments

Type of method

Értékelési módszerek

Short summary

A szóbeli formái közül a leggyakrabban alkalmazottak: frontális beszélgetés, feleltetés, szóbeli vizsga, gyakorlattal összekötött szóbeli, beszámoló, bemutató.

Description

A szóban történő értékelési forma a tantárgyi/szakmai tudás ellenőrzésén túl több kompetencia mérésére is lehetőséget biztosít, így az anyanyelvi/idegennyelvi/szakmai kommunikációs képességről, vagy a prezentációs képességről is információt ad a tanár számára. Szakmai tantárgy/szakmai vizsga esetében a szakmai szókincs meglétét vagy hiányát is mérhetjük.

A szóbeli vizsga lehetőséget biztosít a diákoknak, hogy számot adjanak kommunikációs képességük fejlődéséről, megmutathassák mennyire értik az anyagot, és látják az összefüggést a részletek között.

The challenges, pitfalls of the method and ways to deal with them

A szóbeli mérés-értékelés végén legalább néhány mondatban nyilvánosan értékeljük a diák teljesítményét. Az értékelésnek világosnak, konkrétan, tárgyyszerűnek kell lennie, és csakis a teljesítményre vonatkozhat, semmiképp sem a tanuló személyiségére vagy a teljesítmény feltételezhető okára, hátterére. Az értékelésben olykor felvetődik a befektetett munka beszámításának lehetősége is.

Practical application tips

A szóbeli mérés-értékelésnek többféle formáját alkalmazhatjuk az alábbiak szerint:

- **A frontális beszélgetést** megbeszélésnek vagy osztályfeleltetésnek is szokták nevezni. Lényege az, hogy a tanár egymást követő, pergő kérdéseire válaszolnak a tanulók. Gyakran használt, minden korosztálynál megfelelő módszer. Ez az eljárás kitűnően alkalmazható az órák elején bevezető ismétlésre, az alapozó fogalmak, megelőző ismeretek áttekintésére és rögzítésére
- **Szóbeli feleltetés** A szóbeli feleltetést a frontális osztálymunka speciális módjának tekintjük, tehát részese az egész tanulócsoporthoz. Szerepe egyrészt egy-egy diák felkészültségének értékelése, másrészt az osztály számára ismétlés, ismeretrögzítés, nyilvános értékrend-meghatározás. Nem elhanyagolható mindemellett, hogy a rendszeres feleltetés rendszeres tanulásra szoktat
- **A tanulóval történő beszélgetés**, szóbeli visszajelzés (munkaszituációban vagy azon kívül szervezett megbeszélés). Ez "puha" módszernek számít, de a tanulási eredmények előre történő megfogalmazása az értékelést végző és a diák számára egyaránt kijelöli és átláthatóvá teszi, hogy milyen célok érdekében zajlik az értékelés.
- **Vizsga, egy tanár vagy egy zsűri jelenlétében**, amikor a tanulóknak feladatot kell végezniük, és szóbeli megnyilvánulásaik, például a munkavégzés egyes lépéseinek szóbeli kiegészítése, indoklása is az értékelés tárgya. Az előre megadott témában készített prezentáció az egyik változata ennek az értékelési módszernek.

Feedback from teachers and students

„Rossz hírem van – ha feleltetünk, akkor sem tanulnak a diákok, ha nem érdekli őket az, amit meg kellene tanulni” – vélik a tanárok. Bizonyos szintig lehet ezzel sakkban tartani a diákok egy részét, de pont ugyanúgy igaz visszafelé is. Ha valaki felel októberben, tudja, hogy most két hónapig biztosan csend lesz, úgyhogy boldogan dobja félre délutánonként a gyűlölt tantárgy tankönyvét. „Ha valaki nem szereti a biológiát, érdemes egy tananyagban őt megkérni, hogy ismétlő előadást állítson össze, készüljön fel, adjon elő, és legyen az adott kis anyag rész szakértője. Természetesen egy ilyen előadás után a dolgozat is sokkal jobban sikerül majd, és elérhetjük, hogy a tantárgyunk megszűnik 'mumusnak' lenni.”

„Hányszor néztem én is kisdíakként végig ahogy a tanár lapoz a naplóban, egyre erősebb gyomorgörccsel durrkolva, hogy ne engem válasszon, amikor látszott, hogy lassan a 'P' betűhöz ért.” A feleltetés gyakran a hatalom gyakorlásának egy eléggé szadisztikus módszere.

„Ha valaki stresszmentes környezetben szeretne diákokat fejlődni látni, érdeklődést szeretne szítani az általa tanított tárgy iránt, a feleltetés egy erősen kontraproduktív módszer” –(Bejegyzések a Tanárblogról)

Advantages of the method

A szóbeli értékelések bizonyos körülmények között különféle pedagógiai előnyökkel járhatnak:

- Sokkal könnyebb a félreértéseket korán elkapni, és így "megmenteni" a választ.
- A tévhitek kijavíthatók: míg az írásbeli vizsga pillanatfelvételt ad arról, hogy a tanuló mit értett vagy sem, addig a szóbeli vizsga során a vizsgáztató megkérheti a tanulót, hogy gondolkodjon újra, ha a válasz rossz. Vagy adhat egy ellenpéldát, amely figyelembe veszi a hallgató válaszát
- A szóbeli vizsga lehet diskurzus egy tantárgyról, amely lehetővé teszi a jobb / könnyebb értékelést
- A vizsga eredményét azonnal tudni lehet
- A vizsgázó előadhatja az adott témához tartozó plusz ismereteit, amik esetlegesen a jobb érdemjegy felé lendítik
- A tanár reakciójából láthatja a diák, hogy jót illetve rosszat mond, és tud változtatni
- A vizsgáztató tud segíteni, rávezetheti a tanulót
- Aki könnyedén képes előadni magát, sokkal jobb eredményt tud elérni
- Ha a diák érti a témát és látja az összefüggéseket, el tudja magyarázni a tételt

Gyakorlati megfontolás: Ha kevés tanulót akarunk vizsgáztatni, a szóbeli vizsgák sokkal kevesebb időt vesznek igénybe a vizsgabiztos számára.